

Het verhaal van 2012

Pas toen ik in de krant een portret zag van Mart Smeets, Jupiter van de sportverslaggeving, volle baard en verslagen slenterend over de Haarlemse markt, realiseerde ik me dat de grootsheid van de Val van Lance niet te overschatten viel.

Deze week werd de conclusie nog maar eens bevestigd die min of meer iedereen dit jaar al had getrokken. De enigen die het hardop zullen hebben uitgesproken op feestjes en facebook waren nare dominante types die niet begrepen of wilden begrijpen dat wat ze zeiden zo glashelder was dat ze zich voor schut zetten door het als nieuw feit te brengen: de hele wielersport zit aan de doping. Het was voor Raborenner Levi Leipheimer deze week dan ook een fluitje van een cent om te verklaren dat de ploeg aan de Epo zat, want het kon haast niet anders. Het enige tegenargument was altijd dat Lance Armstrong wel 'clean' was, en dat daarmee bewezen was dat de sport prima zonder kon. Dat Lance écht de enige was die sterk genoeg was om de gigantische façade voor de wielersport overeind te houden bleek wel toen in het najaar die Rabobank ploeg gestraft werd voor de misstap van hun directe tegenstander. Zo gezegd volstrekt absurd, maar naar nu blijkt hartstikke terecht.

Ik zou me verlagen tot het niveau van de nare dominante types als ik nu zou concluderen dat als inderdaad iedere vent die zo gek is om een rondje Frankrijk te fietsen strak staat van de middelen dat dus betekent dat Lance Armstrong nog altijd de snelste wielrenner van de wereld is. Dat zou betekenen dat de Amerikaan ergens in 2013 een FedEx pakketje kan verwachten met daarin zeven gele truitjes, want de sport blijkt nooit zonder doping te hebben kunnen bestaan. De casus Armstrong is in wezen niet anders dan die van alle andere professionele wielrenners. Hij is alleen van hoger gevallen.

De man die in zijn eentje verantwoordelijk was voor het nog even overeind houden van het onschuldige imago van de wielersport ging de fout in door zijn valse onschuld uit te buiten. Hij loog niet meer of minder dan een andere renner, hij won alleen maar titels dan zijn concurrentie. Veel meer titels. Heel veel meer titels. Hij heeft tussen 1999 en 2005 iedere andere wielrenner irrelevant gemaakt, en dat is nogal wat. Hoewel hij bekend staat om zijn beenspieren zijn de schouders van Lance werkelijk bewonderswaardig sterk: hij droeg er de wielwereld op, en de leugen dat erbinnen niets was veranderd. De Atlas van de ééntwintigste eeuw.

Niet alleen de wielwereld droeg hij op zijn schouders. Als winnaar van de strijd tegen kanker was hij ook het boegbeeld van de bestrijding van de grootste aandoening van de Westerse wereld. De beklimming van Franse bergtoppen werd het metafoor van de strijd tegen tumoren; in Nederland resulteerde dit in de Alpe D'HuZes, een industrie waar inmiddels 30 miljoen euro in omgaat. Internationaal resulteerde het in een gigantische rage: het dragen van armbandjes voor het goede doel. Livestrong, de gele rubberen bandjes die we allemaal rond onze pols hebben gehad. Als de wielergod Armstrong kanker kon overwinnen, dan kon onze naaste dat ook.

En zo zijn we bij Nike, het merk dat Armstrong, zijn strijd tegen kanker en met name zijn onverslagen, goudgeleerlijke succes in de sport integreerde in hun campagne. We zagen het getekende gezicht van Lance aantijgingen van dopinggebruik naast zich neerleggen en zijn fiets oppakken. Hij had geen doping nodig. Hij had kanker overwonnen. Nike liet ons zien hoe er heilig bloed werd getapt en schoon werd bevonden. We horen Lance zeggen dat het enige wat hij gebruikt zijn zes uur training per dag is. Kruit voor de gigantische bom die ieder moment kon ontploffen.

De lont werd in de zomer al aangestoken. De aanklachten konden niet anders dan resulteren in een grootschalig onderzoek. Armstrong moet de zwaarste tijd van zijn leven hebben gehad toen hij zag hoe de lont steeds korter werd en steeds dichterbij de ongekend grote bom aankroop, al zegt hij zelf van niet. De rest is geschiedenis. Er zijn heel wat werelden vergaan in 2012, al hadden ze nooit het recht om te bestaan.

Eén van die werelden is de wereld van Mart Smeets. Hij behoeft geen introductie; hij was sport. Zoals zo velen had hij zijn godheid, zijn hogere macht, zijn bovennatuurlijk inspiratiebron gevonden. Hij schreef er een boek over vol lofzang, maar toen hij er eenmaal de boer mee op mocht bleek het een boek te zijn vol leugens. Hij trok het boetekleed aan en ging zich bezighouden met minder sportieve bezigheden. Eén van de vele slachtoffers van de man die nog altijd het snelste fietst van de wereld.